

Tarkastuslautakunta1

AIKA 13.02.2020 klo 09:00 - 12:20**PAIKKA** Kaupungintalo, valtuustosali**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
11	Kokouksen avaaminen	17
12	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	18
13	Pöytäkirjantarkastajien valinta	19
14	Työjärjestyksen hyväksyminen	20
15	Teknisen lautakunnan tavoitteiden toteutuminen teknisen johtajan vastualueella	21
16	Ruoka ja siivouspalveluiden tavoitteiden toteutuminen	22
17	Kiinteistö Oy Rillankiven tavoitteiden toteutuminen ja kehitysnäkymät	23
18	Tarkastuslautakunnan tilinpäätös vuodelta 2019	24
19	Tarkastuslautakunnan käyttösunnitelma 2020	27
20	Muut esille tulevat asiat	29
21	Kokouksen päättäminen	30

Tarkastuslautakunta1

13.02.2020

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Pyhtilä Juhani Piippo Taimi Karvonen Aimo Haapuro Tuomo Hyvönen Risto Laukkanen Sami Väyrynen Satu	Puheenjohtaja Jäsen / Sihteeri Jäsen Jäsen Pöytäkirjanpitäjä Tekninen johtaja Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Toimitusjohtaja	
	Ahola Sari		
POISSA	Väisänen Satu	Varapuheenjohtaja	

ALLEKIRJOITUKSETJuhani Pyhtilä
PuheenjohtajaRisto Hyvönen
Pöytäkirjanpitäjä**KÄSITELLYT ASIAT**

11 - 21

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Taimi Piippo

Tuomo Haapapuro

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu yleisesti nähtäville (KL 140 §)
Pyhjärven kaupungin verkkosivuille 20.2.2020,
www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Kirsti Kinnunen
hallintosihteeri

Tarkastuslautakunta1

§ 11

13.02.2020

Kokouksen avaaminen

2387/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 11

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

2388/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 12

Kuntalain 103 §:n mukaan tarkastuslautakunnan kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Tarkastuslautakunnan päätösvaltaisuus edellyttää siten 3 jäsenen läsnäoloa. Hallintosäännön 129 §:n mukaan kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin (15.10.2018 § 82).

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 123.1 §:n mukaan kokouskutsun antaa toimielimen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 123.2 §:n mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Hallintosäännön 123.3 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 127 §:n mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta1

§ 13

13.02.2020

Pöytäkirjantarkastajien valinta

2389/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 13

Hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 142.3 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Vakiintuneen käsityksen mukaan päätöksen katsotaan syntyvän vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että pöytäkirja on tarkastettu.

Tarkastuslautakunta (5.10.2017 § 90) on päättänyt, että sen kokousten pöytäkirjat tarkastaa kullakin kerralla kaupunginhallituksen tehtävään valitsemaa kaksi jäävitöntä tarkastuslautakunnan jäsentä. Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti nähtävilläoloo edeltävänä arkipäivänä.

Tarkastuslautakunta (14.2.2018 § 6) on päättänyt, että tarkastuksen jälkeen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen julkaistaan yleisesti nähtäväksi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla vastaavana viikonpäivänä kokouksesta.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäävitöntä tarkastuslautakunnan jäsentä.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Taimi Piippo ja Tuomo Haapapuro.

Pöytäkirjantarkastajat:

Tarkastuslautakunta1

§ 14

13.02.2020

Työjärjestyksen hyväksyminen

2390/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 14

Hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 133.1 §:n mukaan asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asia, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseinen asia voidaan päätätä vain viranhaltijaesitystä.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimita voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä hallintosäännön määrämällä tavalla.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta1

§ 15

13.02.2020

Teknisen lautakunnan tavoitteiden toteutuminen teknisen johtajan vastuualueella

2040/00.03.01/2017

TARKLTK1 § 15

Esityslistan oheismateriaalina on arviointilomake liitteineen, talousarvion tavoitteet sekä tilastomateriaalia.

Teknistä johtajaa on pyydetty esittelemään otsikon asioita.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää merkitä esittelyn tiedoksi ja otettavaksi huomioon arviointikertomusta laadittaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta1

§ 16

13.02.2020

Ruoka ja siivouspalveluiden tavoitteiden toteutuminen

2040/00.03.01/2017

TARKLTK1 § 16

Esityslistan oheismateriaalina on arviointilomake liitteineen.

Siivous- ja ruokapalvelupäällikköä on pyydetty esittelemään asiaa.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää merkitä esittelyn tiedoksi ja otettavaksi huomioon arviointikertomusta laadittaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta1

§ 17

13.02.2020

Kiinteistö Oy Rillankiven tavoitteiden toteutuminen ja kehitysnäkymät

2040/00.03.01/2017

TARKLTK1 § 17

Esityslistan oheismateriaalia on talousarviossa esitetyt tavoitteet. Yhtiön toimitusjohtajaa on pyydetty esittelemään asiaa.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää merkitä esittelyn tiedoksi ja otettavaksi huomioon arviointikertomusta laadittaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan tilinpäätös vuodelta 2019

2398/02.02.01/2020

TARKLTK1 § 18

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Pyhäjärven kaupunginhallitus käsittelee tilinpäätöksen alustavan suunnitelman mukaisesti 30.3.2020.

Tilastokeskuksen ilmoituksen mukaan väestön ennakkotilastosta ei tuoteta enää uusia julkistuksia. Vuoden 2019 asukaslukuna käytetään tällä hetkellä tiedossa olevaa väestömäärää, joka on 5.135 asukasta. Tilastokeskuksen vuoden 2019 viralliset asukasluvut kunnittain julkistetaan 24.3.2020.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 30.6.2014 § 70 Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

- Kaupungin toimielinten ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Toimielimet ja konserniyhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seurantaa ja raportointia.

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuositarkastuksissa. Riskienhallinnan raportointi toteutetaan säännönmukaisena osana kaupungin normaalia raportointia. Raportoinnissa on tärkeää keskittyä merkittävimpiin riskeihin.

- Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Kaupunginhallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin. Toimielinten tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Viimeisimpänä ohjeistuksena kaupunginhallitus on hyväksynyt 16.12.2019 § 323 Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Toimialajohtajien tulee raportoida kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Toimialajohtajia pyydetään toimittamaan sisäisen valvonnan lomakkeet täytettynä Pyhäjärven kaupungille muun tilinpäätösmateriaalin palautuksen yhteydessä.

Tilinpäätös- ja toimintatiedot vuodelta 2019 on toimitettava 28.2.2020 mennessä.

Oheismateriaalina

- vuoden 2019 tilinpäätöksen laadintaohje
- vuoden 2019 talousarvion toteutuma.

Liitteenä nro 1

- ehdotus tarkastuslautakunnan tilinpäätös- ja toimintatiedoiksi vuodelta 2019.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta

1. merkitsee tiedoksi tilinpäätöstiedot vuodelta 2019 ja
2. päättää hyväksyä liitteen nro 1 mukaisesti tarkastuslautakunnan tilinpäätös- ja toimintatiedot vuodelta 2019 esitettäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta1

§ 18

13.02.2020

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan liitteenä nro 1
- tarkastuslautakunnan tilinpäätös- ja toimintatiedot vuodelta
2019.

Pöytäkirjantarkastajat:

Tarkastuslautakunnan käyttösuunnitelma 2020

2395/02.02.02/2020

TARKLTK1 § 19

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2022 kokouksessaan 10.12.2019 § 84.

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarviossa ja -suunnitelmassa valtuusto hyväksyy kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaksi eräksi talousarviossa määritellään toimintakate. Kaupunginhallitus ja lautakunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelmaan liittyvää päätösvaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuuston 15.10.2018 § 82 hyväksymän hallintosäännön § 56 mukaan kaupunginhallitus ja lautakunta

1. Hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.
2. Siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää päätösvaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Toimialueiden tulee noudattaa kaupungin voimassa olevia säädöksiä sekä Pyhäjärven kaupungin valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2021 - 2022 säädetyjä määräyksiä. Talousarviossa kaupunginvaltuusto on hyväksynyt toimielinten toimintatavoitteet ja talousarvion. Talousarvion sivulla 38 on esitetty toimielinten sitovat erät (toimintakatteet), jotka ovat kaupunginvaltuuston hyväksymiä.

Oheismateriaalina

- kaupunginhallituksen pöytäkirjaote 20.1.2020 § 7
- talousarvio 2020, sivu 38, (kvalt 10.12.2019 § 84).

Talousarvion toteutumisen seurannassa painotetaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mitattavuutta. Myös arviointia on suoritettava koko talousarviovuoden aikana. Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Hallintosäännön 57 §:n mukaan kaupungin tehtävät on hoidettava tehokkaasti ja taloudellisesti ja järjestettävä siten, että vastuu tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnallisesta ja taloudellisesta tuloksesta on selkeä. Toimialajohtajat vastaavat kunkin toimialueen taloudesta. Taloudesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista sekä tilinpäätösraportointi kolmantena raportointi ajankohtana.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarviomuutokset tulee esittää talousarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun ilmenee, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate ylittyy.

Liitteenä nro 2

- tarkastuslautakunnan vuoden 2020 talousarvion kustannuspaikkajaottelu.

Toimialueiden tulee käsitellä talousarvion käyttösunnitelmat helmikuun 2020 loppuun mennessä sekä esittää ne tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta

1. merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen päätöksen 20.1.2020 § 7 vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpanosta ja seuraa sen noudattamista toimialueilla;
2. hyväksyy liitteen nro 2 mukaisen tarkastuslautakunnan talousarvion käyttösunnitelman vuodelle 2020;
3. esittää tarkastuslautakunnan käyttösunnitelman tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan liitteenä nro 2

- tarkastuslautakunnan vuoden 2020 talousarvion kustannuspaikkajaottelu.

Tarkastuslautakunta1

§ 20

13.02.2020

Muut esille tulevat asiat

2392/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 20

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta ottaa käsiteltäväksi lautakunnan jäsenten ja tilintarkastajan mahdollisesti esille ottamat asiat.

Päätös:

Todettiin, että seuraava kokous on 8.4.2020.

Pöytäkirjantarkastajat:

Tarkastuslautakunta1

§ 21

13.02.2020

Kokouksen päättäminen

2393/00.02.02/2020

TARKLTK1 § 21

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.20.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille X.X.2020, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat)

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kuntalain 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 11-21
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät:
	HallintolainkäyttöL 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNTA Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Pykälät: Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

Pöytäkirjantarkastajat:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus PL 189 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää</p>
	<p>Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika</p> <p>Hankinto-oikaisu Pyhäjärven Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Sähköposti: Valitusaika 14 päivää</p> <p>Markkinaoikeus PL 118 00131 HELSINKI Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
Valitusasiakirja	<p>Valitusasiakirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinunta ja postiosoite.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §: ssä säädetään.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhä-, itsenäisyys-, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p>
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan.